

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر تخصص حسابداری کمیته حسابرسی بر مدیریت سود و تعدیل سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است، در این پژوهش از اقلام تعهدی اختیاری به عنوان شاخص مدیریت سود استفاده می‌شود. نمونه، شامل ۱۱۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۹۲ را در بر می‌گیرد. فرضیه‌ها بر اساس آزمون لوین، لین و چو، آزمون شاپیرو و ویلک، ماتریس همبستگی، آزمون لاگرانژ (LM)، آزمون F لیمر و رگرسیون سلسله چندمتغیری، مورد آزمون قرار گرفته‌اند. متغیر مستقل پژوهش تخصص حسابداری کمیته حسابرسی است و متغیر وابسته پژوهش، مدیریت سود، کاهش رواج مدیریت سود و اجتناب از تعدیل غیرمنفی سود می‌باشد. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان می‌دهد که بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و مدیریت سود، کاهش دستکاری سود تعهدی شرکت، اجتناب از تعدیل غیرمنفی سود و کاهش رواج مدیریت سود رابطه معناداری وجود دارد. وجود تخصص در کمیته حسابرسی می‌تواند مدیریت سود شرکت را تحت تأثیر قرار داده و باعث کاهش آن شود. پس وجود تخصص حسابداری کمیته حسابرسی می‌تواند به عنوان عاملی بازدارنده عمل کند.

واژه‌های کلیدی: تخصص حسابداری کمیته حسابرسی، مدیریت سود، تعدیل سود، اقلام تعهدی اختیاری، دست‌کاری سود

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	۱

فصل اول : کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه.....	۳
۲-۱- بیان مساله.....	۴
۳-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش.....	۵
۱-۳-۱- جنبه جدید و نوآوری.....	۶
۴-۱- هدف پژوهش.....	۶
۵-۱- سؤال‌های پژوهش.....	۶
۶-۱- فرضیه‌های پژوهش.....	۷
۷-۱- استفاده‌کنندگان از نتایج پژوهش.....	۸
۸-۱- قلمرو پژوهش.....	۸
۹-۱- تعریف واژه‌های کلیدی.....	۹
۱۰-۱- ساختار پژوهش.....	۹

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۱-۲- مقدمه.....	۱۲
۲-۲- کمیته حسابرسی.....	۱۲
۱-۲-۲- تشکیل کمیته حسابرسی.....	۱۳
۲-۲-۲- مزیت‌های وجود کمیته حسابرسی.....	۱۳
۳-۲-۲- نقش و مسئولیت کمیته حسابرسی.....	۱۴
۴-۲-۲- کمیته حسابرسی و وظایف آن.....	۱۵
۵-۲-۲- همکاری کمیته حسابرسی با حساب‌رسان مستقل.....	۱۷
۳-۲- مدیریت سود.....	۱۸
۱-۳-۲- شیوه‌های مدیریت سود.....	۱۹
۲-۳-۲- مدیریت واقعی سود (دستکاری فعالیت‌های واقعی).....	۲۰
۳-۳-۲- پیامدهای دستکاری فعالیت‌های واقعی.....	۲۰

۲۲	۴-۳-۲- تفاوت‌های بین مدیریت اقلام تعهدی اختیاری و دستکاری فعالیت‌های واقعی
۲۳	۵-۳-۲- هزینه‌های مربوط به دستکاری فعالیت‌های واقعی
۲۴	۶-۳-۲- موارد مربوط به مدیریت سود
۲۶	۷-۳-۲- انگیزه مدیریت سود
۲۶	۸-۳-۲- انگیزه‌های قراردادی
۲۷	۹-۳-۲- انگیزه بازار
۲۸	۱۰-۳-۲- انگیزه قانونی
۲۹	۴-۲- مبانی نظری مدیریت سود
۳۱	۱-۴-۲- اندازه‌گیری مدیریت سود
۳۳	۵-۲- کمیته حسابرسی و مدیریت سود
۳۴	۱-۵-۲- دلایل انجام مدیریت سود
۳۵	۲-۵-۲- روش‌های انجام مدیریت سود
۳۵	۳-۵-۲- نگرش مدیران ارشد
۳۶	۴-۵-۲- جبران خدمات مدیران اجرایی
۳۶	۵-۵-۲- اهمیت
۳۷	۶-۲- پیشینه پژوهش‌ها
۳۷	۱-۶-۲- پیشینه داخلی
۳۹	۲-۶-۲- پیشینه خارجی
۴۱	۷-۲- خلاصه فصل

فصل سوم : روش پژوهش

۴۳	۱-۳- مقدمه
۴۳	۲-۳- روش پژوهش و گردآوری داده‌ها
۴۴	۳-۳- هدف پژوهش
۴۵	۴-۳- فرضیه‌های پژوهش
۴۵	۵-۳- متغیرهای پژوهش
۴۵	۱-۵-۳- متغیرهای مستقل
۴۵	۲-۵-۳- متغیرهای وابسته
۴۶	۳-۵-۳- متغیرهای کنترلی

۴-۳-۱-۳-۵-۱	اهرم مالی	۴۷
۴-۳-۵-۲	اندازه شرکت	۴۷
۴-۳-۵-۴	مدل رگرسیون برای آزمون فرضیه‌ها	۴۷
۴-۳-۶	قلمرو پژوهش	۴۸
۴-۳-۷	جامعه آماری	۴۸
۴-۳-۸	نمونه آماری	۴۹
۴-۳-۹	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها	۴۹
۴-۳-۱۰	مدل مفهومی پژوهش	۵۲
۴-۳-۱۱	خلاصه فصل	۵۳

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده‌ها

۴-۱-۱	مقدمه	۵۵
۴-۲	یافته‌های توصیفی پژوهش	۵۵
۴-۳	پایایی متغیرهای مدل	۵۷
۴-۴	آزمون نرمال بودن	۵۸
۴-۵	آزمون هم‌جمعیتی	۵۸
۴-۶	آزمون ناهمسانی واریانس‌ها و خودهمبستگی	۵۹
۴-۷	آزمون F لیمر	۶۰
۴-۸	آزمون هاسمن	۶۱
۴-۹	آزمون فرضیه اول	۶۱
۴-۱۰	آزمون فرضیه دوم	۶۲
۴-۱۱	آزمون فرضیه سوم	۶۴
۴-۱۲	آزمون فرضیه چهارم	۶۵
۴-۱۳	خلاصه نتایج	۶۶
۴-۱۴	خلاصه فصل	۶۷

فصل پنجم : نتیجه‌گیری و پیشنهاداتی پژوهش

۵-۱-۱	مقدمه	۶۹
۵-۲	نتایج پژوهش	۶۹

۷۱	۳-۵- پیشنهادهای پژوهش.....
۷۱	۳-۵-۱- پیشنهادهای مبتنی بر نتایج حاصل از فرضیه اول.....
۷۲	۳-۵-۲- پیشنهادهای مبتنی بر نتایج حاصل از فرضیه دوم.....
۷۲	۳-۵-۳- پیشنهادهای مبتنی بر نتایج حاصل از فرضیه سوم.....
۷۲	۳-۵-۴- پیشنهادهای مبتنی بر نتایج حاصل از فرضیه چهارم.....
۷۳	۳-۵-۵- پیشنهادهایی برای پژوهش های آتی.....
۷۳	۵-۴- محدودیت های پژوهش.....
۷۴	منابع و مأخذ.....
۷۴	الف) منابع فارسی.....
۷۶	ب) منابع انگلیسی.....
۷۸	پیوست ها.....
۷۹	پیوست الف.....
۹۰	چکیده انگلیسی.....

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول (۲-۱): مسئولیت‌های اصلی کمیته حسابرسی.....	۱۶
جدول (۴-۱): آماره‌های توصیفی.....	۵۶
جدول (۴-۲): نتایج آزمون لوین، لین و چو برای متغیرهای الگو.....	۵۷
جدول (۴-۳): آزمون نرمال بودن.....	۵۸
جدول (۴-۴): آزمون همبستگی.....	۵۹
جدول (۴-۵): آزمون خودهمبستگی و ناهمسانی واریانس.....	۶۰
جدول (۴-۶): آزمون F لیمر.....	۶۰
جدول (۴-۷): آزمون هاسمن.....	۶۱
جدول (۴-۸): آزمون فرضیه اول.....	۶۲
جدول (۴-۹): نتایج برآورد مدل لجستیک برای فرضیه دوم.....	۶۳
جدول (۴-۱۰): نتایج برآورد مدل لجستیک برای فرضیه سوم.....	۶۴
جدول (۴-۱۱): آزمون فرضیه چهارم.....	۶۵
جدول (۴-۱۲): خلاصه نتایج آزمون فرضیه‌ها.....	۶۶

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

رکن اصلی هر پژوهش علمی طرح پژوهش می‌باشد، زیرا محقق کلیه فعالیت‌های خود را بر پایه آن شکل می‌دهد. در این مرحله مسأله پژوهش مشخص می‌شود و محقق متوجه می‌شود که ناشناخته و مجهول او چیست و چه چیزی را باید معلوم کند. ابعاد مسئله را مورد بررسی قرار می‌دهد تا آن را تعریف کند. ادبیات و پیشینه آن را مورد مطالعه قرار می‌دهد تا متغیرهای احتمالی را شناسایی کند و بر اساس آن فرضیه‌های پژوهش را فراهم می‌نماید پس از آن متغیرهای علی و توصیفی را شناسایی می‌کند و آن‌گاه به تعریف مسأله بر اساس ماهیت و ویژگی‌های آن می‌پردازد.

این فصل با عنوان کلیات پژوهش نگاهی کلی و سطح بالا به پژوهش می‌نماید و خواننده را با آنچه قرار است تجزیه و تحلیل گردد آشنا می‌کند. بنابراین ابتدا مسأله پژوهش بیان می‌شود. هدف از ارائه این بخش آشنایی با موضوع پژوهش به صورت کلی و درک جوانب آن به لحاظ علمی می‌باشد. سپس در خصوص ضرورت انجام چنین پژوهشی در شرایط موجود بحث خواهد شد.

در ادامه با توجه به موضوع پژوهش که به بررسی تأثیر تخصص^۱ حسابداری کمیته حسابرسی بر مدیریت سود^۲ و تعدیل سود^۳ می‌باشد. سوال‌های پژوهش ارائه می‌شود و فرضیه‌هایی جهت پاسخ به این سوال‌ها تدوین خواهد شد که در طول انجام پژوهش به دنبال رد یا پذیرش آن‌ها خواهیم بود.

سپس چگونگی آزمون فرضیه‌ها در چارچوب اقتصادسنجی مطرح خواهد شد. در این بخش محقق به دنبال روش‌های مناسبی است که بتواند از طریق آن‌ها بر فرضیه‌ها تجزیه و تحلیل و استدلال علمی و آماری انجام داده و در خصوص آن‌ها به صورت منطقی تصمیم‌گیری کند. در پایان فصل تعریف عملیاتی واژه‌های تخصصی ارائه می‌شود.

امروزه ارایه اطلاعات حسابداری و گزارش‌های مالی قابل اتکاء از نیازهای اساسی دنیای متحول کنونی است. برای حصول اطمینان از این امر نیاز به ساز و کارهای همانند نظام راهبری مناسب در شرکت‌ها و سایر بنگاه‌های اقتصادی است. کمیته حسابرسی یکی از ارکان اصلی نظام راهبری شرکت‌ها می‌باشد که موجب تقویت و سلامت گزارشگری مالی را فراهم می‌نماید و استقلال حسابرسان مستقل را

1- Expertise

2- Earnings Management

3- Earnings Surprises

ارتقاء می‌بخشد. حال اعضاء کمیته حسابرسی از تخصص حسابداری برخوردار باشند می‌توانند بر صورت‌های مالی تهیه شده توسط مدیر نظارت تخصصی داشته و هدف ما در این پژوهش تخصص داشتن افراد می‌تواند بر مدیریت سود و تعدیل سود تاثیر معناداری داشته‌باشد.

۱-۲- بیان مساله

در دنیای امروز که مدیران قصد دارند به طرق مختلف سود و عایدی شرکت خود را بیشتر از واقع در جهت جذب هر چه بیش‌تر سرمایه‌گذاران افزایش دهند. این توقع از حسابسان متخصص که به فن و دانش و تجربه مجهز هستند به‌جا می‌باشد، که در مقابل چنین مدیرانی بعنوان سدی قرار گیرند. از آنجا که مسئولیت اصلی و اولیه کمیته حسابرسی^۱ نظارت بر فرایند گزارش مالی می‌باشد، یک کارشناس حسابداری در کمیته می‌تواند مدیریت درآمدی را محدود سازد. اگرچه مدیریت انتظار^۲ سود بعنوان یک استراتژی گزارش به‌حساب آمده و به صورت مستقیم نمی‌تواند بر کیفیت گزارش‌های مالی تأثیرگذار باشد. بنابراین یک سؤال پاسخ داده‌نشده باقی می‌ماند که آیا یک کارشناس^۳ حسابداری کمیته حسابرسی می‌تواند مدیریت انتظار سود را محدود سازد و یا اینکه آیا می‌تواند یک شرایط آزاد را برای مدیران ایجاد نماید تا از مدیریت انتظار هنگامی استفاده نمایند که مدیریت درآمدی محدود شده است (ریچارتسون و همکاران^۴، ۲۰۰۴).

معمولاً مدیریت انتظار با پیش‌بینی‌های بهینه‌گرایی همراه است که تحلیل‌گران در دوره پیش‌بینی شده به آن توجه نموده‌اند و پس از آن می‌توان از اصلاح‌های کاهشی برای سطوح قابل دسترس در رویکردهای تفسیر درآمدی پیروی نمود. برای القای اصلاح رو به پایین در پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران، مدیران باید انتظارات درآمدی کاهشی تحلیل‌گران را با توجه به راهنمایی درآمدی و یا انتشارهای ارائه شده مورد توجه قرار دهند. مدیریت انتظارات، می‌تواند بعنوان مثالی از سوءاستفاده‌ی مدیران از شرایط خود در موقعیت‌های موجود برای دستیابی به اهداف کوتاه مدت استفاده نمایند در حالی که اطلاعات را همراه با انتظارات درآمدی یا پاسخگویی به انتظارات مطرح می‌نمایند (ریچارتسون و همکاران).

در طول دهه گذشته مسئولیت‌های کمیته حسابرسی به نحوی توسعه یافته که نظارت بر ارائه داوطلبانه را مورد توجه قرار می‌دهد و پیشنهاد می‌دهد که کمیته حسابرسی باید بتواند مدیریت انتظار را با توجه به سوء استفاده مدیران از موارد ارائه شده محدود سازد. برای نمونه، بازار تبادل سهام نیویورک به وضوح کمیته‌های حسابرسی را مسئول ساخته تا در رابطه با موارد ارائه شده در مباحث و آنالیز

1- Audit Committee

2- Expectations Management

3- Expertise

4- Richardson et al.

مدیریت شرکت، موارد ارائه شده انتشارهای درآمدی و همچنین راهنمایی درآمدی ارائه شده برای تحلیل گران مالی و سازمان‌های رده‌بندی بحث نمایند (دیک و جیانگ^۱، ۲۰۰۶).

در این پژوهش سعی شده است نشان دهیم که داشتن سواد و علم حسابداری، همراه با تجربه حسابرسان می‌تواند از بیش‌تر نشان دادن سود و عایدی‌ها توسط مدیریت جلوگیری شود. و مسائل عملی را برای شرکت‌کنندگان در بازار سرمایه و افراد حرفه‌ای در حوزه حسابداری عمومی ارائه داده و عنوان می‌سازد. که: منابع مدیریت شرکتی را با مستندسازی این مورد مدنظر قرار می‌دهیم که تجربه‌های حسابداری در کمیته حسابرسی نه تنها در مدیریت درآمدها تأثیرگذار هستند بلکه سبب محدودسازی مدیریت انتظار می‌گردند. در ادامه شواهدی را از ارتباط محتمل بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و همچنین ارائه درآمدهای غیرواقعی نشان داده‌ایم که کمتر در معرض تغییر و دستکاری قرار می‌گیرند. در پایان یافته‌های ما نشان می‌دهند که با محدودسازی ارائه مدیران، تجربه‌های حسابداری در کمیته حسابرسی سبب کاهش تأثیر مدیران بر پیش‌بینی‌های تحلیل گران خواهد گردید. و به این ترتیب در حفظ عدم وابستگی فرایندهای پیش‌بینی تحلیل گر نقش دارند.

نتایج برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهد که تخصص کمیته حسابرسی می‌تواند فرایند تبادل اطلاعات بین مدیران و حسابرسان و کمک به تصمیم‌گیری معقول‌تری را فراهم می‌سازد. از جمله مهم‌ترین تصمیم‌هایی که می‌تواند تحت تأثیر کمیته حسابرسی و تخصص آنها شود، شامل اطلاع‌رسانی در مورد رضایت شرکت و مدیریت سود است، لذا بر اساس تحقیق کارول و همکاران^۲ (۲۰۱۴). مسئله اصلی این پژوهش بررسی تأثیر تخصص حسابداری کمیته حسابرسی بر مدیریت سود و تعدیل سود می‌باشد.

۳-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش

در دهه اخیر چه در ایران و چه در سراسر بازارهای مالی دنیا، بحث بیش از حد نشان دادن سود جهت جذب سرمایه‌گذاران و روند کوتاه‌مدت شرکت می‌باشد و سهامداران و مالکان و سرمایه‌گذاران آتی خواستار عملکرد واقعی شرکت و گزارش‌دهی سود واقعی می‌باشند. در نتیجه بهترین ابزاری که باعث کاهش انتظارات و توقع مدیران می‌باشد بکارگیری حسابداران متخصص در کمیته حسابرسی می‌باشد توجهی که امروزه به گزارشگری مالی شرکت‌های سهامی عام معطوف است قبلاً به ندرت وجود داشته است.

سرمایه‌گذاران و قانون‌گذاران خواستار شفافیت و سخت‌گیری روز افزون نسبت به خطاها و سوء استفاده‌های حسابداری هستند. بنابراین تشکیل کمیته حسابرسی حاوی متخصصین حسابداری در

1- Dek and Gyang

2- Karol et al.

شرکت‌ها می‌توانند به بهبود گزارشگری مالی و تعدیل انتظاراتهای مدیریت و کاهش تقلب و سوءگیری کمک کنند. مدیران سعی در ارائه تعدیل مثبت سود دارند زیرا این اهداف تأثیر معنی‌داری در قیمت سهام شرکت دارد. جهت دوری از تعدیل منفی سود^۱ مدیران علاقمند به دستکاری و افزایش سود هستند. بنابراین برنامه مدیران به شناسایی و بکارگیری عوامل که موجب ارائه نادرست اطلاعات مربوط به سود و یا شناسایی انگیزه مربوط به مدیریت و دستکاری سود می‌تواند از اهمیت ویژه‌ای در تصمیم‌گیری‌ها برخوردار باشد همچنین مطالعه این‌که ویژگی‌های کمیته حسابرسی به‌ویژه تخصص آن‌ها (حسابداری) چه تأثیری بر مدیریت سود و تعدیل غیرمنفی سود داشته باشد اهمیت خاصی دارد.

۱-۳-۱- جنبه جدید و نوآوری

با توجه به این‌که تا به حال چنین پژوهشی در این محدوده زمانی با این عنوان که بتواند متغیرهای فعلی را پوشش دهد انجام نگرفته و از نظر کارایی و کاربردی اهمیت و جایگاه ویژه‌ای در حسابداری و حسابرسی دارد پس انجام این پژوهش ضروری به نظر می‌رسد.

۱-۴-هدف پژوهش

از نظر علمی اهداف این پژوهش عبارتند از:

- اهداف کلی پژوهش

مطالعه رابطه بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و مدیریت سود.

مطالعه رابطه بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و تعدیل سود.

- اهداف ویژه

(۱) بررسی رابطه بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و کاهش دست‌کاری سود تعهدی.

(۲) بررسی رابطه بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و کاهش رواج مدیریت سود.

۱-۵-سؤال‌های پژوهش

در این پژوهش بررسی ارتباط محدودیت‌های مالی و کارایی سرمایه‌گذاری شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد و درطول انجام پژوهش به چهار سوال ذیل پاسخ داده می‌شود.

(۱) آیا بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و مدیریت سود ارتباط معناداری وجود دارد؟

۲) آیا بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و کاهش رواج مدیریت سود ارتباط معناداری وجود دارد؟

۳) آیا بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و اجتناب از تعدیل غیرمنفی سود ارتباط معناداری وجود دارد؟

۴) آیا بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و کاهش دستکاری سود تعهدی ارتباط معناداری وجود دارد؟

۱-۶- فرضیه‌های پژوهش

باتوجه به انگیزه‌های مدیران برای ارائه درآمدها، دیچو و همکاران (۲۰۰۳) دریافته‌اند که شرکت‌هایی که از پیش‌بینی‌های صورت گرفته در شرکت فراتر می‌روند اقلام تعهدی بالاتری نسبت به شرکت‌های دیگر دارند و در این مورد پیشنهاد می‌دهند که این شرکت‌ها با سود کمتر در مدیریت سود نقش دارند.

تحقیقی که توسط گراهام و همکاران (۲۰۰۵ و ۲۰۰۶) انجام شده نشان می‌دهد که انگیزه‌های مدیران در جهت مدیریت سود برای حفظ یا افزایش قیمت سهام شرکت‌ها ارتباط دارند زیرا پیش‌بینی‌های بدبینانه‌ای که صورت گرفته می‌تواند تأثیر منفی بر ارزش بازار داشته باشد. با این اوصاف ما در این پژوهش بر تخصص حسابداری کمیته حسابرسی بعنوان مکانیزمی برای انجام مدیریت سود می‌باشد را مورد استفاده قرار دادیم.

کریشن و ویسواناتا (۲۰۰۸) و دالیوال و همکاران (۲۰۱۰) با انجام پژوهش در این زمینه بیان نمودند که کمیته حسابرسی شرکتی چشم‌اندازهای حسابرسی را دریافت نموده که نتیجه آن ترکیب همگون‌تر با توجه به عدم ارتباط کمیته می‌باشد. هنوز هم تجربه‌های حسابداری به‌عنوان یکی از ویژگی‌هایی مطرح است که شرکت‌ها می‌توانند آن‌ها را برای کمیته حسابداری لحاظ نمایند و همچنین می‌توان دریافت که شرکت‌هایی با تخصص حسابداری که در کمیته حسابرسی فعال هستند می‌توانند حسابداری محافظه‌کارانه‌تری را انجام دهند و کیفیت اقلام تعهدی بیش‌تری نسبت به شرکت‌های بدون تخصص حسابداری در کمیته خواهند داشت به این ترتیب می‌توان انتظار داشت که شرکت‌هایی با تخصص حسابداری که در کمیته حسابرسی فعال است احتمال کمتری دارد تا انتظارات درآمدهای تحلیل‌گران کمتر از واقع تخمین بزنند و نظارت مطالب منتشر شده ارائه گردیده توسط شرکت‌ها و راهنمایی درآمدهای در این زمینه تأثیرگذار است. همچنین با ارائه شفاف‌تر در گزارش‌های مالی قبلی، تحلیل‌گران از شرکت‌هایی با تخصص حسابداری در کمیته حسابرسی پیروی می‌نمایند که احتمالاً اطلاعات با کیفیت بالایی شرکت‌ها را برای پیش‌بینی‌های درآمدهای دارا می‌باشند و در حقیقت انگیزه کمتری خواهند داشت

تا پیش‌بینی‌های درآمدی بهینه‌گرا را در دوره پیش‌بینی و در مرحله ابتدایی انجام دهند. برای نایل شدن به هدف پژوهش، چهار فرضیه زیر را آزمون می‌کنیم:

- (۱) بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و مدیریت سود ارتباط معناداری وجود دارد.
- (۲) بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و کاهش رواج مدیریت سود ارتباط معناداری وجود دارد.
- (۳) بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و اجتناب از تعدیل غیرمنفی سود ارتباط معناداری وجود دارد.
- (۴) بین تخصص حسابداری کمیته حسابرسی و کاهش دست‌کاری سود تعهدی ارتباط معناداری وجود دارد.

۷-۱- استفاده‌کنندگان از نتایج پژوهش

بیور استفاده‌کنندگان از گزارش‌های حسابداری را شامل ۵ طبقه به شرح زیر معرفی می‌نماید (هندریکسن و بردا^۱، ۱۹۹۲):

۱. سرمایه‌گذاران^۲
۲. مدیریت^۳
۳. قانون‌گذاران^۴
۴. واسطه‌گران اطلاعات^۵
۵. حسابرسیان^۶

کلیه طبقه‌های بالا می‌توانند از نتایج این پژوهش استفاده نمایند. افزون بر گروه‌های فوق؛ بورس، اساتید دانشگاه، دانشجویان و سایر علاقه‌مندان نیز می‌توانند از نتایج این پژوهش بهره‌برند.

۸-۱- قلمرو پژوهش

در بحث قلمرو پژوهش سه نوع قلمرو موضوعی، مکانی و زمانی پژوهش مطرح است. موضوع این پژوهش تحت عنوان «بررسی تأثیر تخصص حسابداری کمیته حسابرسی بر مدیریت سود و تعدیل سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» به عنوان قلمرو موضوعی پژوهش

1- Hendriksen & Breda

2- Investors

3- Management

4- Regulators

5- Information Intermediaries

6- Auditors

مطرح می‌شود. موضوع بعدی، قلمرو مکانی پژوهش است. جهت جمع‌آوری داده‌های این پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به عنوان قلمرو مکانی پژوهش در نظر گرفته شده است. قلمرو زمانی این پژوهش نیز محدود به مقطع زمانی دو ساله ۱۳۹۱-۱۳۹۲ است.

۹-۱- تعریف واژه های کلیدی

مدیریت سود:

روش ارقام تعهدی اختیاری فرض می‌کند مدیران برای مدیریت سود اساساً به اختیارهای خود در خصوص ارقام تعهدی حسابداری تکیه می‌کنند. ارقام تعهدی شامل ارقام تعهدی اختیاری و غیراختیاری می‌باشد، درحالی که ارقام تعهدی غیراختیاری به واسطه مقررات، سازمان‌ها و دیگر عوامل خارجی محدود هستند، ارقام تعهدی اختیاری، قابل اعمال نظر توسط مدیریت هستند. بنابراین جزء اختیاری ارقام تعهدی به عنوان شاخصی در جهت کشف مدیریت سود در واحدهای تجاری، در مطالعه‌های حسابداری به کار گرفته شده است. جهت این مرزبندی از مدل جونز (۱۹۹۱) و مدل تعدیل شده جونز (کوتاری و دیگران، ۲۰۰۵) استفاده می‌شود.

تخصص حسابداری کمیته حسابرسی:

کمیته حسابرسی شرکت‌ها باید حداقل یک عضو متخصص مالی داشته باشند. مطالعه‌های انجام شده، نشان داده است شرکت‌هایی که هیچ‌یک از اعضای هیات مدیره آنها سواد مالی ندارند، کمتر از دیگر شرکت‌ها مجبور به ارائه مجدد صورت‌های مالی خود بوده‌اند، طبق این مقررات عضو مالی هیات مدیره باید از مدیران اجرایی شرکت استقلال داشته باشند. بنابراین این عضو نمی‌تواند معاون یا مدیر مالی شرکت باشد و نتجتاً قابلیت کنترل مدیر یا معاون مالی شرکت از لحاظ مالی برای کمیته حسابرسی فراهم می‌گردد، ضمن این‌که استقلال حسابرسی در داخل شرکت حفظ خواهد شد. از طرف دیگر عضو مالی به ایجاد و تسهیل رابطه بین کمیته و حسابرسان مستقل و داخلی کمک خواهد کرد.

تعدیل سود:

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس موظفند بصورت مستمر و در دوره‌های سه ماهه، عملکرد واقعی خود را بررسی کرده و ضمن مقایسه عملکرد واقعی با بودجه پیش‌بینی شده، پیش‌بینی جدید خود از میزان سودآوری شرکت را براساس عملکرد واقعی به بازار منعکس کنند.

۱۰-۱- ساختار پژوهش

در این فصل کلیاتی درباره پژوهش شامل مقدمه، مسأله پژوهش، اهمیت و ضرورت پژوهش، هدف پژوهش، سوال‌های پژوهش، فرضیه‌های پژوهش، متغیرهای پژوهش بیان شد.

در فصل دوم، بیان مبانی نظری پژوهش و بررسی پژوهش‌های گذشته است. در ابتدا کمیته حسابرسی و مدیریت سود بیان می‌شود. در بخش آخر فصل، به مرور خلاصه‌ای از برخی پژوهش‌های انجام شده در این زمینه پرداخته می‌شود.

در فصل سوم روش پژوهش شامل فرضیه‌های پژوهش، تعریف متغیرهای مستقل و وابسته و نحوه محاسبه آن‌ها، جامعه آماری، روش جمع‌آوری اطلاعات و روش آماری مورد نظر برای تجزیه و تحلیل اطلاعات بیان می‌شود.

موضوع فصل چهار تجزیه و تحلیل فرضیه‌های پژوهش و تفسیر نتایج حاصل با استفاده از نرم افزارهای مرتبط است.

در فصل پنجم بحث و نتایج، محدودیت‌ها و پیشنهاد‌های پژوهش بیان می‌شود.